

Motion till riksdagen 2023/24:1168

av **Katarina Tolgfors och Marlène Lund Kopparklint (båda M)**

Ansvarig myndighet för inspektion av landets skjutbanor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ansvaret för inspektion av landets skjutbanor bör återgå till Fortifikationsverket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att Polismyndigheten fått överta ansvaret för inspektionen av landets skjutbanor har fått flera negativa konsekvenser. Genomgående över landet har polisen gjort helt andra bedömningar och tolkningar av regelverket vilket fått till följd att fungerande skjutbanor stängs ner eller begränsas i sin funktion så de inte är relevanta för den träning som landets skyttar behöver för att upprätthålla och utveckla sin kompetens. Exempel på detta är inspektioner där polisen krävt att kulfångsväggen (väggen som målet försvinner bakom) ska vara som ett kulfång med 50 cm lös sand. Detta står inte i SäkB 2015 och där kommer endast enstaka kulor så det finns inget behov av detta.

Inspektioner utförda av Polismyndigheten har till exempel resulterat i att vapenlicenser inte utfärdats trots att behovet funnits och kunnat motiveras. Till exempel så har polisen vid en skjutbana som har jägarexamensprov nekat dem fler vapen och licenser med motivering att det inte funnits behov av fler och olika vapen. Det stämde dock inte då det påverkar skyttet om personen är vänster- eller högerskytt och det gör skillnad på om person är lång eller kort. Därför skulle fler vapen behövas i det fallet. Ett annat exempel är en bana som inte fått godkänt p.g.a. att föreningen inte arrangerar några tävlingar, men föreningen har behov av skjutbanan för träning för de som vill ta jägarexamen. Intresset för att ta jägarexamen har ökat de senaste 15 åren i Sverige och är något som bör uppmuntras. Vapensäkerhet är en central del av utbildningen och bör fortsatt främjas.

Det är av intresse för Sverige att jägare, sportskyttar och hemvärnspersonal kan upprätthålla sin kompetens och utveckla densamma. Därför behöver förutsättningarna för jakt- och sportskyttesverige utformas efter behov. Inte minst för att upprätthålla hög kompetens och uppmuntra utövandet då det är oerhört viktigt för Sverige att skytterörelsen främjas och växer. Allt fler skjutbanor läggs nu ner eller begränsas i sin aktivitet av oskäligen anledningar.

Antalet vapenägare uppgår till cirka 600 000 personer i Sverige. Många har stor vapenkunskap tack vare jakt och utövning av olika grenar av sportskytte. I arbetet med att stärka och bygga ut totalförsvaret är det en framgångsfaktor att Sverige har en befolkning där många kan hantera ett vapen.

Under 50 år låg kontrollen av skjutbanor på skytterörelsen genom Statens skytteombud (SSO) men sedan avvecklingen av organisationen har kontrollen legat hos polisen. Tillsynen och samarbetet fungerade bra med SSO men sedan det övergick till polisen har det inneburit stora problem för skytteföreningarna. Vissa banor har tvingats att stänga då polisen inte utfört besiktningen i tid. Andra har ålagts kostsamma åtgärder trots att de tidigare har bedömts som säkra. Det är anmärkningsvärt att en bana som tidigare bedömts som säker sedan 1942 helt plötsligt skulle behöva byggas om för hundratusentals kronor för att säkerheten ska bibehållas. Polisen har dessutom infört egna regler som gjort att rörligt eller liggande skytte (skidskytte, dynamiskt skytte, PPC och fältskytte) inte har kunnat utövas på vissa banor. Polisen har även försökt få utökade befogenheter när man begärt att få inspektera tillfälliga skjutplatser, vilka felaktigt kallats ”tillfälliga skjutbanor”. En skjutbana är en permanent anläggning till skillnad från stationer vid en jaktstig eller vid fältskyttetävlingar som är högst tillfälliga upplagda banor. Denna begäran har dock inte beviljats. Skulle polisen få dessa utökade befogenheter skulle det med största sannolikhet innebära mycket stora problem och begränsningar för jakt- och sportskyttet.

Det borde i lagen kring skjutbanor inte finnas utrymme för Polismyndigheten att ta fram föreskrifter och allmänna råd som kan försvåra eller stoppa sportskytte eller jakt. I polisens egen strategi inför 2024 under övergripande mål och verksamhetsidé står det klart och tydligt att polisen ska ägna sig åt att renodla det brottsbekämpande arbetet. Man har satt ett mål där man ska bedriva brottsbekämpning och uppklaring. Polisens strategi är klok; de ska bekämpa brott. Därför bör vissa uppgifter som exempelvis tillsynsansvar för skjutbanor flyttas från polisen till en annan lämplig myndighet, förslagsvis till den framtida viltmyndigheten. Till dess att en sådan myndighet är på plats bör en annan myndighet eller organisation ta över ansvaret.

När det gäller permanenta skjutbanor och skjutbanor av mer tillfällig natur är det viktigt att bestämmelser kring dessa främjar sportskyttet och jakt som exempelvis skidskytte, dynamiskt skytte, fältskytte och PPC (rörligt skytte och skytte från lägre positioner än knästående). Detta gäller även jägarnas träningsskytte som bedrivs på jaktstigar med kula och hagel på många platser runtom i landet samt övningsskytte och inskjutning av vapen på egen mark. Det är en också en viktig säkerhetsfråga. Om landets skyttar – jägare, sportskyttar och hemvärnspersonal – blir begränsade i tillgången till ändamålsenliga skjutbanor, som behövs för att de ska kunna upprätthålla sin skicklighet och kompetens, så är risken överhängande att antalet olyckor och tillbud ökar.

I syfte att upprätthålla och tillgängliggöra fungerande skjutbanor runtom i Sverige behöver flera åtgärder vidtas. Det bör övervägas att ansvaret för att inspektera skjutbanor återgår till Fortifikationsverket som redan har uppdraget att inspektera Försvarsmaktens skjutbanor. Det är viktigt att relevant kompetens som behövs för att genomföra

inspektionerna finns hos den myndighet som ska utföra inspektionerna. Dessutom är det mycket angeläget att Polismyndigheten kan fokusera och använda sina resurser på polisens kärnuppgift, att förhindra och bekämpa brottslighet.

Katarina Tolgfors (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)